

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२३

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- समाजशास्त्रीय विचारवंत (भाग-२) (SC-401)

दिनांक: १२/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

- वैशिष्ट्ये, कार्ये, अपकार्ये व विकास या मुद्द्यांच्या आधारे वेबरच्या नोकरशाहीबाबतच्या विचारांची माहिती द्या.
- प्रोटेस्टंट धर्म व भांडवलशाहीचा उदय याबाबतचे वेबरचे विचार विशद करा.
- चार्ल्स कुले यांनी मांडलेल्या प्रतिबिंबित स्वत्वाची कल्पना आणि प्राथमिक समूह या संकल्पना स्पष्ट करून या दोहोंमधील परस्पर संबंध लिहा.
- सोरोकीन यांचे संस्कृतीविषयक विचार स्पष्ट करून त्यांनी सांगितलेले संस्कृतीचे प्रकार मांडा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

- वेबरचे क्रियांचे प्रकार मांडा.
- वर्ग दर्जा आणि सत्ता
- सामाजिक प्रक्रियेविषयी कूलेंचे विचार लिहा.
- भ्रांत तर्काविषयी परेटोचे विचार मांडा.
- सामाजिक परिवर्तनविषयक सोरोकीनचे विचार स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

- वेबरचे कनफ्युशियस व हिंदू धर्मविषयक विचार
- श्रेष्ठी म्हणजे कोण? श्रेष्ठींच्या अभिसरणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा.
- सोरोकीन यांचे सामाजिक आंतरक्रियांचे प्रकार
- सोरोकीन यांचे समाजशास्त्राचे स्वरूप व अभ्यासपद्धतीविषयी विचार

Translation in English

Sub: Sociological Thinkers (Part-II) (SC- 401)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Write information on Weber's views regarding bureaucracy on the basis of its characteristics, functions, dysfunctions and development.
2. Elucidate Weber's views on protestant ethics and emergence of capitalism.
3. Explain Cooley's concepts of the 'looking glass self' and 'primary group'. Show how these two concepts are intertwined.
4. Elaborate Sorokin's views on culture. State his types of culture.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. State Weber's types of social action
2. Class, status and power
3. Write Cooley's views regarding social process
4. Pareto's views on derivations - Explain
5. Elaborate Sorokin's views on social change

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Weber's thoughts on Confucianism and Hinduism.
 2. Who are elites ? Analyse the theory of circulation of elites.
 3. Sorokin's types of social action
 4. Nature of sociology and its methodology according to Sorokin.
-